

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอรพิน บัวอินทร์	
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ บรรเท็งสุข	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์จรินทร์ สุกุลถาวร	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยมีประเด็นในการเปรียบเทียบสองประเด็น ประเด็นแรก คือ คุณสมบัติของครูแนะแนว โดยแยกเป็นโรงเรียนที่ครูแนะแนวมีวุฒิทางการแนะแนว และ โรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวุฒิทางการแนะแนว ส่วนประเด็นที่สอง คือ สถานที่ตั้งของโรงเรียน โดยแยกเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง และ โรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมือง ตลอดจนเพื่อเสนอแนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนว และครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2539 จำนวน 285 คน จากประชากร 787 คน โดยใช้การสุ่ม ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 3 ชุด คือ ชุดสำหรับผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา ในแต่ละชุดจะแบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นข้อความเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนวโดยทั่วไป สำหรับผู้บริหารและครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา ส่วนของครูแนะแนวเป็นข้อความเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ส่วนตอนที่ 3 เป็นข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ในการปรับปรุงงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดบริการแนะแนว

ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเห็นว่า สภาพการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนของตนนั้น โดยทั่วไปแล้วมีการจัดบริการแนะแนวโดยมีความถี่อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนครูแนะแนวนั้นมีความเห็นว่า บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศและบริการให้คำปรึกษาได้จัดให้บริการโดยมีความถี่อยู่ในระดับมาก สำหรับการจัดวางตัวบุคคลและบริการติดตามผลได้จัดให้บริการโดยมีความถี่อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบ

จากการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการแนะแนวระหว่างโรงเรียนที่ครูแนะแนวมีวุฒิทางการแนะแนว และโรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวุฒิทางการแนะแนว พบว่าโรงเรียนทั้งสองประเภทนี้มีสภาพการจัดบริการแนะแนวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้นมีเพียง 11 ประการ ในส่วนที่โรงเรียนที่ครูแนะแนวมีวุฒิทางการแนะแนวได้มีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวุฒิทางการแนะแนวมี 9 ประการ คือ การวางแผนงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ การจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับงานแนะแนว การจัดครูออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อติดตามผลการให้ความช่วยเหลือนักเรียน การจัดครูออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน การได้รับเชิญให้เข้าร่วมฟังการรายงานปัญหาการจัดบริการแนะแนว การจัดทำระเบียบสละสม การให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนในสังคม การติดต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา และในส่วนของโรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวุฒิทางการแนะแนว มีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนที่ครูแนะแนวมีวุฒิทางการแนะแนวมี 2 ประการ คือ การเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงงานแนะแนว และการร่วมกับคณะครูทุกคนในการประเมินผลการจัดบริการแนะแนว

ส่วนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองและโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมืองต่างก็มีสภาพการจัดบริการแนะแนวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินี้มีเพียง 8 ประการ ในส่วนที่โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองมีการปฏิบัติมากกว่า

โรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมืองมี 7 ประการ คือ การทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องความประพฤติ หรือระเบียบวินัย การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์ การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาส่วนตัวและปัญหาครอบครัว การสังเกตพฤติกรรมที่น่าสนใจของนักเรียนในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรมที่น่าสนใจของนักเรียนนอกชั้นเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนการร่วมกับคณะครูทุกคนในการประเมินผลการจัดบริการแนะน่านั้น โรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมืองมีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง

3. แนวทางในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย จากผลการวิจัยพบดังนี้

- 1) จัดให้มีแผนปฏิบัติงานแนะแนวประจำปี
- 2) จัดให้มีห้องแนะแนวอย่างเป็นเอกเทศ
- 3) จัดสรรงบประมาณเพื่อการแนะแนวโดยเฉพาะ
- 4) จัดให้มีการติดตามผลและประเมินผลการจัดบริการแนะแนว
- 5) ให้คณะครูทุกคนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการแนะแนว และ
- 6) จัดบริการแนะแนวให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

Thesis Title : Guidance Services in Educational Opportunity
Extension Schools under the Office of Primary
Education, Chiang Rai Province

Author : Miss Orapin Buain

M.Ed. : Educational Psychology and Guidance

Examining Committee :

Assist.Prof. Dr.Sawas Bunturngsook Chairperson

Assoc.Prof.Charin Sakultaworn Member

Assoc.Prof.Uthen Panyo Member

Abstract

This Thesis examined 2 major issues related to guidance services offered in educational opportunity expansion schools under the jurisdiction of attached to the Chiang Rai Provincial Office of Primary Education. They were guidance teachers' qualifications and school location. The former dealt with teachers with and without formal guidance qualification credentials. The latter comprised urban and rural schools. Study results based on the above variables were then concluded and recommendations offered.

The study sample comprised 285 school administrators, guidance teachers and teachers who taught at the secondary. The sample was chosen from the population of 787 personnel by random sampling technique at the 95% reliability level.

Three sets of questionnaires were used to collect data from the 3 sampled groups. Each set comprised of 3 sections. Section 1 sought respondents' personal data. Section 2 contained items designed, for respondents in the first and third groups, to gain an overview of general guidance services in those schools and, for the second

group, to obtain guidance teachers' views on 5 guidance services provided. And section 3 was of open-ended type seeking additional opinions and recommendations. Statistics used to analyze collected data were percentage, average, standard deviation and t-test.

Findings were as follows :

1. General picture of guidance services

Both administrators and classroom teachers expressed that guidance services in their schools were provided at a medium level.

On the other hand, guidance teachers felt that individual inventory service, information service and counseling service, were offered at a high level while the , placement and follow-up services, at the medium level.

2. Comparison and results

In general, guidance services in school with and without credential guidance teachers were not significantly different. However the statistical differences , were found in 11 minor aspects. In addition, the following 9 aspects were found to have been practiced more in schools employing teachers with guidance credentials : systematically established guidance service project; specifically allocated budget; teacher visits to students' home for more detailed information about each student; participation in sessions where reports on problems related to guidance services were presented; making of student portfolios; helping students to improve their personality and properly behave in public; contacting experts for help needed by students; classroom teachers' knowledge and understanding about guidance services and their opinions about guidance teachers' knowledge and skills. However, in schools employing teachers with guidance without credential two things were found to have been more

practiced. They were desirous to improve guidance program and guidance services evaluation participated by all teachers.

Regarding school location issue it was found that guidance services in both categories of schools did not differ significantly. Differences in only 8 aspects were found, however. The following 7 activities were found to have been more practiced in urban schools: measuring / testing students' cognitive competency; counseling emotional problem students; counseling personal and family problem students; observing students' interesting behavior in classroom; observing students' interesting behavior outside of classroom; compiling student data on an individual basis. Collective evaluation of guidance services was, however, found to have been practiced more in rural schools.

3. Recommendations for future guidance services

It is suggested that :

- 1) Annual guidance operation plan should be devised.
- 2) Specific counseling room should be provided.
- 3) Specific budget for guidance should be allocated.
- 4) Monitoring and evaluation of guidance program should be systematically and consistently conducted.
- 5) Every teacher should be designed and tailored more to students needs.